

βαβυλωνίων ἔμαθεν ἔλληνες. Videtur mihi Geometria hic (in Aegypto) inventa in Græciam venisse. Polum equidem & Gnomonem à Babyloniis didicerunt Græci. Theon Alexandrinus in Διοσημεία Arati. Græcos ab Aegyptiis accepisse Kalendaria, & Hemerologia asserit: ἐδὲ τὰς αὐτὰς ἔλληνες παρ' Αἰγυπτίων, καὶ Χαλδαίων. Acceperunt autem hæc Græci ab Aegyptiis, & Chaldeis. Ex his patet, Græcis inventionem Matheseos falsò adscribi, id quod ex sequentibus adhuc evidentiùs & clariùs elucescet, ubi plenam literariæ Reipublicæ apud Græcos & Romanos historiam conteximus seriem temporum sequentes. Cum enim omnes artes, quæ ad humanitatem pertinent, Cicerone teste, commune vinculum habeant, & quasi cognatione quadam inter se contineantur, ipsaque Poësis, & Oratoria facultas suis numeris adstricta Mathesi originem suam debeant, & Philosophia quasi mater cæteras artes omnes sinu suo foveat, consultum nobis visum fuit eadem operâ insigniorum authorum Philosophorum nempe, Oratorum, Poëtarum, & Mathematicorum qui apud Græcos, & Romanos floruerunt, mentionem brevem facere, ut simul & Matheseos progressum recensamus, & virorum literatorum tempora quibus vixerunt, indicemus.

Antiquissima apud Græcos memoria, & quasi ipsa Literaturæ Græcæ incunabula à duorum illorum Poëtarum Homeri & Hesiodi temporibus ordiuntur, quibus Mathesin, atque inprimis Astronomiam Græcos cognitam exploratamque habuisse indicio sunt Hesiodi ἔργα καὶ ἡμέραι, in quibus Agricolis metendi, ferendi, & alios labores rusticos exercendi tempora ex Pleiadam, Hyadum, Arcturi, Sirii, Orionis, & aliorum Syderum ortu occalūque præscribuntur. Num autem hic, an verò alius Hesiodi liber à Plinio lib. 18. cap. 25. intelligatur, dum de Hesiodo loquens dicit, Huius quoque nomine extat Astrologia, nescire se dicit doctissimus Gassendus in præfatione in Tychonis Braheii vitam. Homerus quoque ut alibi, ita etiam in Iliados quodam loco astrorum quædam nomina recenset:

Πλειάδας τ' ἑσπερίην, καὶ ὅψιν δούρα βοώων,
Ἀρκτοῦρε, καὶ ἡ ἀμείζων Ἰανιόνη καὶ ἑσπ.
Pleiades inspicunt, & tardè occidentem Bootem,
Ursamque, quam plaustrum nomine appellant.

Duarum autem rerum nomina hæc indicium faciunt: Prior est, quod primitus Græci ad syderum ortus & occasus observandos animum suum adjecerint, ut non modò varias anni tempestates discendo cognoscerent, sed etiam pluvias, ventos, aliasque aëris affectiones, quæ astrorum ortus occasulve consequi solent, prævidere, & prænosse possent. His addit Hesiodus etiam dierum Lunæ, qui fausti & infausi habebantur, cognitionem. Posterior est, quod stellarum in asterismos, imagines, & constellationes redactio & figuratio omni memoriâ sint majores, & proinde antiquissimæ, quæ an Casu fortuito inventæ agricolis, pastoribus, nautis, aliisque similibus hominibus sub dio vitam degere solitis originem suam acceptam ferre debeant, an verò mysterium quod-

dam occultantes, astrorum naturam & proprietates significant, & ab antiquissimis Sapienibus rerum naturam intimè perspectam habentibus profectæ sint, jure in dubium vocari posset. Tantorum enim corporum moles adeò grandes non frustrà tam admirabili ordine per valissimum totius Cœli spatium à Summo rerum omnium Architecto, dispositas, admirandis suis influentis operationes infinitas in Sublunarem Mundum effundere ipsa experientia quotidiana demonstrat. Ac licet omnes istas influentias ex Divino in Sacris Literis Præsripto ad solas temporum distinctiones restringamus, fateamur tamen necesse est, ejusmodi influentias operationibus suis multò latius se diffundere, ac proinde tempus illud, ac distinctionem ejus latiore interpretatione dilatandam, & ad multiplices illas, quas in omnibus rebus sublunaribus sydera efficiunt, variationes & vicissitudines extendendam esse. Tempus profectò nihil aliud est nisi perpetuus fluxus omnium illarum vicissitudinum ex astrorum motibus, accessibus, recessibus, & mutationibus ortarum, quibus cum universa sublunaria subiecta esse videamus, & sciamus, necessario etiam vicissitudines, & variationes illas eadem sequi, atque ita temporum distinctionem ex syderibus non solummodo tanquam ex signis, verum etiam ut causis efficientibus ortum suum capere concludimus; ut proinde verissima inveniantur vulgaria illa dictoria;

Tempora mutantur, nos & mutamur in illis,
Astra regunt homines, sed regit astra Deus.

Sic Sapiens dominabitur astris, nimirum qui non Ethnica illa ab Idololatris profectà, sed verà sapientia, cujus initium est Timor Domini, imbutus, Spiritu Sancto rectore & gubernatore, carnales suos impetus, instinctus merè astrales, & Syderei Spiritus effecta, frangere, & suppressere, atque ita Veterem in carne suâ hominem mortificare didicit. Si nobis per instituti nostri rationem integrum esset, & in hunc latissimum harmoniæ cœlestis & terrestris campum excurrere liceret, infinitorum argumentorum & exemplorum ex ipsius Naturæ totius intimis penetralibus depromptorum congerie cuncta hæc demonstratione evidentiissimâ asserere possemus, quam in ipsam syderum descriptionem hoc Præloquium suo loco subsequuturam rejicimus, ut ad propositam nostram materiam revertamur.

Quo tempore Homerus floruerit, ac vixerit, Homeri authores dissensu haud exiguo variant, adeò ut de ejus tempore non exactè certi quid constet. Quidam circa Mundi annum 3038. atque ita 910. ante Christum natum vixisse ipsum putant, & Iosaphato Judæorum, Achaboque Israëlitarum Regi coætaneum faciunt. Romam conditam antecessisse ipsum annis 160. ex sententiâ Casii, & Corneli, & Apollodori Cellini narrat; Herodotus annis 421. se priorem fuisse dicens, annum Mundi 3048. designat; Aristoteles in tertio de re Poëtica, & Aristarchus Homerum in Ionica migratione natum referentes, annum Mundi 2879. indicant, atque ita 169. annis antiquiorem esse volunt; Post Trojam captam annis 180. vixisse ipsum narrat Philocharus

locharius apud Diogenem Laërtium, atque ita ad annum M. 2947. collimans, annis circiter 90. ab anno M. 3038. discedit; Secundum Vellei de consulatū Vmii in annum M. 3971. incidente loquentis, & Homerum annis 950. ante floruisse, & mille annis ante natum esse dicentis sententiam, circa annum M. 2971. natus esset, & circa annum 3021. floruisse. Hesiodum Poëtam circa M. annum 3141. atque ita antè Christi nativitatem annum 807. vixisse testantur Porphyrius & Cyrillus, qui sub Procâ Sylyio Latinorum rege ipsum in Græciâ celebrem fuisse aiunt. Nostro tempore viri inter literatos illustres, Hesiodum aut Homero coætaneum, aut etiam tempore superiorem fuisse, ex stylo ejus conjiciunt. Cum verò uterq; hic Poëta Homerus & Hesiodus Poësis cognitione excelluerint, & celebritatem suæ artis & ingenii perpetuo famæ præconio ad nostra usque tempora propagarint, jam tum apud Græcos in more positum fuisse arguunt, ut soluta oratio numeris astringeretur, & ita sermonis soni certa proportione & Harmoniâ in ordinem suavem, & auribus atque animis gratum, atque jucundum redigeretur. Effectus certè Mathesios evidens, & ars, quæ nullo non tempore mortalium ingenia vehementer exercuit, & tum apud Græcos, tum apud Romanos florens modò fabulis, quæ omnis generis salutare doctrinas involucris suis tegebant, conscribendis, modò hominum moribus inhonestioribus taxandis, modò heroum laudibus decantandis, modò etiam amoribus, ut usu honesto vel inhonesto fieri solet, honestis aut spurcis depingendis adhibita est. Accessit Musica cœlestis illius Harmoniæ imago, & typus suavissimo sonorum non modò humanâ voce, sed etiam instrumentis expressorum concentu aures & animos mortalium demulcens, quæ & ipsa Matheseos filia apud Græcos sequitis sæculis molliores, quam apud Romanos militaribus artibus magis deditos frequentior ipsas cantilenas in versibus redactas dulcissimis suis sonis vestivit. Adjuncta est Oratoria facultas numerosa sua verborum dispositione, & elegante sermonis ornatu Mathesin matrem quoque agnoscens, cui locutionis & pronunciationis suavitatis magis mortalium quidvis insinuanti Græcos pariter, & Romanos fuisse deditissimos historiæ loquuntur. Hæ ipsæ hic quoque in censum veniunt, utpote cæterarum artium & scientiarum, totiusque Matheseos conservatrices, quæ omnium rerum ubique gestarum, & originum atque progressuum in artibus & disciplinis cunctis memoriam conservando Posteris elimanda tradunt ea, quorum inventionem Majores sibi negotium facessiverunt. Ut enim Græci in suo statu florentissimo constituti, & animositate ac fortitudine singulari libertatem suam propugnantes, magnarum rerum gestarum gloria excelluerunt; ita etiam laudem suarum præcones & buccinatores invenerunt haud paucos, à quibus facinorosa ipsorum egregia memoriâ prodita sunt. Tales nec defuerunt Romanis rerum suarum gestarum gloria Græcos longè superantibus, quippe qui totum

fere terrarum Orbem sub jugum suum traxere, & ea gessere, quæ omnis posteritatis recordationem indefinenter merita sunt. Tandem & Philosophia, cujus pars altera Mathesis censetur, suos inter Græcos, & Romanos cultores habuit numero haud exiguo, qui nequaquam silentio prætereundi cum cæteris hic in scenam producendis, quorum catalogum ita contexamus, ut sæculorum seriem & progressum sequentes ad nostra usque tempora descendamus, & Reipublicæ Literariæ varias vicissitudines & migrationes ob oculos ponamus.

Paulò post Hesiodi tempora, ut Strabo indicat, Thales Milesius Musicus & legislator strenuus circa Mundi annum 3160. & ante C. N. annis 788. vixit, atque ita Thaletem Milesium Astronomum annis 120. præcessit. Quatuordecim annis post Iphitus Præxonidis filius Olympicum certamen instauravit, & proximo biennio inventa est marmor sculpendi ars, ut Plinius lib. 36. cap. 1. testatur. Sequentibus annis floruisse dicuntur Eumelus nobili genere ex Bacchiadarum familia Corinthii oriundus, Poëta insignis qui Bugoniam, sive de apibus scripsit, & Archilochus, qui Æthiopidam, atque Ilii Persin, sive excidium literis mandasse fertur, sicuti Eusebius narrat, quo teste etiam paulò post Abaris Scythia in Græciam venit, id quod Herodotus etiam indicat. Eodem ferè tempore celebres fuere Amnocus naupegus insignis, qui primò Samiis ac postea Atheniensibus, eodem Eusebio authore, naves fabricatus est; Cnæthos Lacedæmonius Telegoniæ scriptor, & Cnæthos Chius Poëta Rhapsodiarum Homeri collector Esaiæ Prophetæ coætaneus. Circa Mundi annum 3246. & annis ante Christum natum 702. innotuit Neophthalmus Poëta Parianus, quem, Scaligero docente, Horatius in epistola ad Pisones ad verbum expressit. Anno ante C. N. 678. & Mundi 3270. vixerunt Anacreon Poëta Lyricus, & Archilochus Poëta Romæ clarus, teste Cornelio Nepote, quem tamen Romuli temporibus Celebrem fuisse Cicero arbitrat. Ad annum 661. ante Christum natum & Mundi 3278. refertur Arion Methymæus, Musicus, & Citharædus celeberrimus, Delphine ad Tænarum advectus, post quem proximè sequitis annis Pittacus Poëta floruisse creditur, anno nimirum Mundi 3298.

Inter hæcenus enumeratos literatos nullum professione Astronomum aut Mathematicum offendimus usque ad Thaletem Milesium Exanii filium, Astronomiæ notitiâ inter Græcos celeberrimum, cujus nativitas à Diogene Laërtio ad annum Olympiadis 54. primum refertur, atque ita in annum à Mundo condito 3310. & ante C. N. 638. incidit. Centum ferè annos vitæ suæ curriculum perecurrisse dicitur, ab Apulejo lib. Florid. ut antiquissimus, sic peritissimus astrorum contemplator nuncupatus, qui, Eudemo apud Laërtium teste, secundum plerorumque sententiam, primis Solis Eclipses, & conversiones prædixit, quod in summam admirationem rapuit Xenophanem & Herodotum, ut Heracliti & Democriti testimonio idem affirmat Laërtius. Reperit porro